

Hububat ihracatı Ocak ayında 929,5 milyon dolar oldu

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) tarafından paylaşılan verilere göre; çikolata ve kakaolu ürünler, ayçiçek yağı, bisküvi ve gofret, şekerleme çeşitleri ile makarna ve buğday unu gibi temel gıda kalemlerini kapsayan hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve mamulleri sektörü, Ocak ayında 929,5 milyon dolarlık ihracat yaptı. İhracatın miktar bazında geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 13,8 gerilediği bu dönemde, değer bazında yüzde 9,3'lük bir düşüş kaydedildi. En fazla ihraç edilen ürün 88,2 milyon dolar ile ayçiçek yağı olurken, birim fiyatlarındaki artışa bağlı olarak bu kalemde bir gerileme yaşanmadı. 86,2 milyon dolar ihracat ile çikolata ve kakao bazlı ürünler ikinci sırada yer alırken, onu 76,1 milyon dolar ihracat ile tatlı bisküvi ve gofretler takip etti. Sektörün bir numaralı ihracat pazarı Irak'a hububat ihracatı aylık bazda yüzde 34,3 gerileyerek 108,5 milyon dolar olarak kaydedildi. ABD pazarındaki büyümesini sürdüren sektör, yüzde 10 artış sağladığı bu ülkede 62,4 milyon dolara ulaştı.

“Gıda ticaretine yönelen Rus şirketlerle ile ortaklık imkanını önemsemeliyiz”

İhracat verileri ekseninde küresel gıda ticaretini etkileyen gelişmeleri yorumlayan **TİM Hububat, Bakliyat, Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektör Kurulu Başkanı Ahmet Tiryakioğlu**, Dahilde İşleme Rejimi (DİR) kapsamında Türkiye için büyük önem taşıyan Rusya ile ilgili değerlendirmelerde bulundu:

“Dünya tahıl üretimi ve ihracatında kilit bir aktör olan Rusya, tarımda yalnızca hammadde satan bir ülke olmaktan çıkarak, küresel gıda zincirinin daha yukarı halkalarına yerleşmeyi hedefleyen yeni bir stratejiye yönelmiş görünüyor. Rus şirketlerinin devlet desteğiyle yurt dışında buğday unu, ayçiçek yağı ve gıda işleme tesisleri kurmaya teşvik edilmeleri, Moskova'nın bu konuda kararlı olduğunun bir işareti. Rusya'nın doğrudan üçüncü ülkeler için katma değerli ürün üreten bir oyuncu olma arzusunun arkasındaki temel nedenler ise ekim alanları sürekli genişlemesine rağmen, baskılanan fiyatlar nedeniyle tarımsal karlılığın gerilemesi ve hububat ekiminden uzaklaşan çiftçilerin yağlı tohum üretimine yönelmesi... Türkiye güçlü sanayi altyapısı ile bugüne kadar DİR kapsamında buğday, ham ayçiçeği yağı ve mısır gibi ithal girdileri katma değerli ürünlere dönüştürerek uluslararası pazarlara sunan bir ülke oldu. Türk gıda sanayiine önemli bir rekabet avantajı sağlayan bu ilişkide, Rusya'nın kendi şirketlerini yurt dışında değirmencilik ve işleme yatırımlarına yönlendirmesi sonrası ikinci bir faza geçebiliriz. Rusya'nın yurt dışı işleme yatırımlarıyla pazarlara doğrudan girmeye başladığı bir ortamda, hem alternatif tedarik kaynaklarını stratejik biçimde güçlendirmeli hem de yüksekliği nedeniyle atıl kalabilen kapasitelerimiz için de Rus şirketlerle ortaklıkları önemsemeliyiz.”

“Hindistan'la iş birlikleri de yeni fırsatlar yaratabilir”

Rusya'nın Çin ve Hindistan gibi büyük pazarlarla derinleşen ilişkilerine dikkat çeken ve AB–Hindistan Serbest Ticaret Anlaşması'nın küresel ticaret üzerindeki muhtemel etkilerini, gıda sektörü adına değerlendiren **Tiryakioğlu** şunları ifade etti:

“Türkiye'nin AB'ye gerçekleşen gıda ihracatı kotalarla sınırlı olduğundan, bu anlaşmanın AB'ye yaptığımız hububat ihracatımıza önemli bir etkisi olmayacaktır. Hindistan'ın küresel ihracat lideri olduğu pirincin hassas tarım kalemi olarak kapsam dışında tutulması, bu ürünün AB pazarına sınırsız ve gümrüksüz şekilde girmesinin önünü kapıyor. Dolayısıyla Hindistan'dan AB'ye yönelik şimdilik bir 'pirinç seli' beklenmiyor. Ancak anlaşmanın dolaylı etkileri olacaktır. Hindistan bugün yılda yaklaşık 12 milyar dolarlık pirinç ihraç eden, buna karşılık dünya genelinden 5 milyar doların üzerinde bakliyat ithal eden bir ülke. Yani bazı ürünlerde fiyat belirleyici bir tedarikçi, bazı ürünlerde ise büyük bir alıcı... AB ile yapılan bu anlaşma Hindistan'ın yatırım çekme kapasitesini, tarımsal sanayi altyapısını ve küresel ticaretteki ağırlığını daha da artıracaktır. Bu da Hindistan'ı sadece ham ürünlerde değil, işlenmiş gıda ve katma değerli tarım ürünlerinde de güçlü bir oyuncu haline getirecektir. Hindistan'ın

gıda üretiminde daha istikrarlı, daha ölçekli ve rekabetçi bir tedarikçi haline gelmesi, özellikle Ortadoğu, Afrika ve Asya gibi pazarlarda fiyat ve hacim rekabetini sertleştirebilir. Hububat sektörü ihracatımızın yıllık ortalama 45 milyon dolar olduğu Hindistan ile kuracağımız yeni iş birlikleri, iki ülke için de kazan kazan anlamına gelen önemli fırsatlar yaratabilir.”

Türkiye Gıda İhracatçıları hakkında

GAİB, İİB, AKİB, OAİB, EİB ve KİB çatısı altındaki 6 İhracatçı Birliğini bir araya getiren Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Hububat Bakliyat Yağlı Tohumlar ve Mamulleri Sektör Kurulu, yeni dönemde tanıtım çalışmalarını Türkiye Gıda İhracatçıları (TGI) markasıyla yürütüyor. İştigal alanları arasında çikolata ve kakaolu ürünler, ayçiçek yağı, bisküvi ve gofret, şekerleme çeşitleri ile makarna ve buğday unu gibi birçok gıda ürününün yer aldığı 6 İhracatçı Birliği'nin oluşturduğu TGI, yurt dışında ortaklaşa yürüttüğü faaliyetlerde Turkish Food Exporters markasını kullanıyor. TGI ve bünyesinde bulunan tüm İhracatçı Birlikleri'nin, TGDF ve ETÜDER'le bir araya gelerek oluşturduğu Türkiye Gıda Platformu'nun (TGP) desteğiyle, Tüyap Fuarcılık Grubu ve ALZ Fuar tarafından düzenlenen FOODİST İstanbul, 1-4 Eylül 2026 tarihlerinde gerçekleştirilecek.

Ayrıntılı bilgi için: www.tgi.org.tr

Ayrıntılı bilgi için

Cihan Aydın

Commpass Kurumsal İletişim

caydin@commpass.com.tr